

อับเตทการละเมิดสิทธิเด็ก ในการชุมนุมและการแสดงออก
ในช่วงปี 2563-2564 ประจำเดือน ตุลาคม 2564

สถานการณ์ในเดือนตุลาคม 2564

● **จับกุม/ดำเนินคดี**

ในเดือนตุลาคมมีการชุมนุมเกิดขึ้นทั่วประเทศทั้งหมด 110 ครั้งในจำนวนนี้มีการสลายการชุมนุมและกระชับพื้นที่จำนวน 5 ครั้ง ในเดือนนี้ภาพการรวมตัวกันเพื่อส่งเสียงตามข้อเรียกร้องของเด็กและเยาวชน สลับกับการจำกัดและปราบปรามการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ควบคุมฝูงชนที่เข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ การปะทะของเจ้าหน้าที่กับเด็กและเยาวชนที่ติดแดงและตามสถานที่นัดพบใหม่กลางกรุง ตามด้วยข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ถึงการจับกุมและการควบคุมตัวในที่เกิดเหตุและตามจับหลังเกิดเหตุเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเกือบทุกคืน ทำให้ในเดือนตุลาคมมีเด็กถูกจับกุมจำนวน 45 คน โดยแบ่งเป็นจับกุมแจ้งข้อกล่าวหาดำเนินคดีอย่างน้อย 39 คน 24 คดีและจับกุมโดยไม่ดำเนินคดี 3 คน ซึ่งแบ่งเป็นการจับโดยมิชอบด้วยกฎหมายจับโดยไม่มีหมายจับจำนวน 28 คน ออกหมายจับจำนวน 11 คนและออกหมายเรียกเพื่อดำเนินคดีจำนวน 3 คน อายุน้อยสุด 11 ปี

● **ได้รับบาดเจ็บ/เสียชีวิต**

ในจำนวนนี้มีเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากการสลายการชุมนุมและจับกุมอย่างน้อยจำนวน 6 คน โดยแบ่งตามสถานการณ์ดังนี้

- #มือบ6ตุลา มีเด็กได้รับบาดเจ็บไม่น้อยกว่า 3 คน โดยมีรอยฟกช้ำตามร่างกายและหนึ่งรายคือเด็กอายุ 16 ปี โดนตำรวจควบคุมฝูงชนทุบกับสันปิ่นที่หัว มีบาดแผล 2 จุด มีการหักนิ้วจนได้ยินเสียงลั่น จนมือบวม ขยับลำบาก มีการเอาบุหรี่ยี่ที่หลังมือ มีแผลบาง ๆ
- #15ตุลา มีเด็กได้รับบาดเจ็บ 1 คน เหตุการณ์การเข้าจับกุมของตำรวจตามหมายจับถึงบ้านพักหลังเด็กได้รับการปล่อยตัว พบว่าบริเวณต้นคอ หลังหูด้านซ้าย และแผ่นหลังมีรอยแดงและรอยขีดข่วนหลายจุด โดยไม่ทราบที่มาของอาการบาดเจ็บ

ในเดือนตุลาคมมีเด็กเสียชีวิต 1 ราย คือเด็กอายุ 15 ปี ได้เสียชีวิตลงในวันที่ 28 ตุลาคม 2564 หลังรักษาตัวอยู่ที่ห้อง ICU โรงพยาบาลราชวิถีประมาณ 2 เดือนครึ่ง จากเหตุการณ์ต่อเนื่อง#มีอบ16สิงหา หน้า สน.ดินแดงโดยถูกยิงกระสุนฝังเข้าก้านสมองโดยไม่ทราบผู้ก่อเหตุ

● **สั่งฟ้องในเดือนตุลาคม**

วันที่ 29 ตุลาคม 2564 ณ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว 4 อัยการได้สั่งฟ้อง เด็กอายุ 17 ปี มาตรา 112 หมิ่นพระมหากษัตริย์ ใน 2 คดี

- คดีแรกจากเหตุถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 เหตุจากการแต่งเสื้อครอปท๊อป (เสื้อกล้ามเอวลอย) เข้าร่วมเดินแฟชั่นโชว์ และเขียนข้อความบนร่างกาย ในการชุมนุม #ภาษีกู เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 ที่บริเวณด้านหน้าของวัดแขกบนถนนสีลม ในคำสั่งฟ้องอัยการชี้ จำเลยล้อเลียนกษัตริย์โดยไม่หวั่นเกรงใด ๆ ทำเป็นเรื่องนำตลกขบขัน
- คดีที่สอง หมายจับ มาตรา 112 เหตุปะทะกระดาก-ฟันสีสเปรย์บนรูป ร.10 ในมีอบ #ทวงคืนประเทศไทยขับไล่ปรสิต อัยการชี้เป็นการแสดงออกที่เป็นภัยอันตรายที่ไม่ใช่การใช้สิทธิตามปกตินิยม

● **ไม่ได้รับการประกันตัว/ประกันตัวภายหลัง**

ในเดือนนี้มีเด็กถูกส่งตัวเข้าสถานพินิจ 3 ราย โดยทั้ง 3 ถูกจับกุมจาก #มีอบ6ตุลา ศาลไม่ให้ประกันตัวเนื่องจากไม่มีผู้มายืนยันรับรองเป็นผู้ปกครองโดยภายหลังได้รับการประกันตัว

- เด็กชายอายุ 16 ปี ได้ประกัน 10 ตุลาคม ถูกขังรวม 4 วัน
- เด็กหญิงอายุ 13 ปี ได้ประกัน 12 ตุลาคม ถูกขังรวม 6 วัน
- เด็กสัญชาติเมียนมาร์ อายุ 15 ปีเป็นผู้พิการเหตุหนวก ได้ประกัน 25 ตุลาคม ถูกขังรวม 19 วัน

● **การละเมิดสิทธิเด็กระหว่างการจับกุมและหลังการจับกุม**

- มีการยึดโทรศัพท์มือถือของเด็กในระหว่างการจับกุม
- ตำรวจทำบันทึกจับกุม โดยไม่มีทนายเข้าร่วม อย่างน้อย 3 ครั้ง
- จากการสอบถามเด็กผู้ถูกจับกุม ตำรวจมีการข่มขู่เด็กด้วยถ้อยคำหยาบคายอย่างน้อย 3 เหตุการณ์

อย่างไรก็ตามยังมีเด็กอายุ 16 ปี ยังไม่ได้รับการประกันตัวจากการถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2564 รวม 40 วัน (นับถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564)

● **การละเมิดสิทธิเด็กระหว่างการจับกุมและหลังการจับกุม**

- มีการยึดโทรศัพท์มือถือของเด็กในระหว่างการจับกุม
- ตำรวจทำบันทึกจับกุม โดยไม่มีทนายเข้าร่วม อย่างน้อย 3 ครั้ง
- จากการสอบถามเด็กผู้ถูกจับกุม ตำรวจมีการข่มขู่เด็กด้วยถ้อยคำหยาบคายอย่างน้อย 3 เหตุการณ์

ภาพรวมสถานการณ์ตั้งแต่ช่วงการเริ่มดำเนินคดีเด็ก ในปี 2563 ถึง ปัจจุบัน

หากนับระยะเวลา 3 เดือนตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2564 ถึงเดือนตุลาคม 2564 เด็กถูกดำเนินคดีไปแล้วอย่างน้อย 222 คน และหากนับรวมตั้งแต่เริ่มมีการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนในช่วงปี 2563 ถึงเดือนตุลาคม 2564 เด็กถูกดำเนินคดีไปแล้วอย่างน้อย 258 คน 159 คดี

- o ข้อหาฝ่าฝืน พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จำนวน 276 คดี
- o ข้อกล่าวหาหมิ่นกษัตริย์ 13 คน จำนวน 23 คดี แบ่งเป็น ประชาชนทั่วไปกล่าวหา 8 คดีและเจ้าหน้าที่รัฐจำนวน 15 คดี
- o ข้อกล่าวหา ต่อสู้ขัดขวางฯ โดยมีอาวุธ /ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 140 จำนวน 60 คดี
- o ข้อกล่าวหาฆ่าผู้บริสุทธิ์ตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 215 จำนวน 151 คดี
- o ข้อกล่าวหาไม่เลิกตามคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 216 จำนวน 87 คดี
- o ข้อกล่าวหาทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 296 ประกอบมาตรา 289 จำนวน 18 คดี
- o ข้อกล่าวหา ทำให้เสียทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 358 จำนวน 32 คดี
- o ข้อกล่าวหากีดขวางทางสาธารณะตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 385 จำนวน 13 คดี
- o ข้อกล่าวหากระทำความผิดฐานฝ่าฝืน พ.ร.บ.โรคติดต่อ จำนวน 36 คดี
- o เด็กอย่างน้อย 9 คนถูกตั้งข้อกล่าวหาวางเพลิงเผาทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 217
- o เด็กอย่างน้อย 21 คนถูกตั้งข้อกล่าวหาฆาตกรรมในครอบครัว
- o เด็กอย่างน้อย 2 คนถูกตั้งข้อหาพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันควร